

ných předpisů: hraditi tyto náklady, jak jasně vyjádřeno v čl. V. zák. č. 274/19, resp. v § 35 zák. č. 292/20.

Č. 3212.

Nemocenské pojišťování: I. K pojmu zemědělského pojištěnce — věta jeho při Boh. 2225 adm. — II. Takovými pojištěnci nejsou zaměstnanci »Rolnického mlýnského a pekárenského družstva«, které nezaměstnává se vzděláváním vlastní půdy, nýbrž zpracováváním zemědělských plodin vyrobených jeho členy.

(Nález ze dne 5. února 1924 č. 1803).

Prejudikatura: Boh. 2225 adm. a 2747 adm.

Věc: Rolnické mlýnské a pekárenské družstvo pro zpracování a prodej zemědělských plodin pro P. a okolí, zaps. spol. s r. o. proti ministerstvu sociální péče (za zúčastněnou okr. nemoc. pokladnu H. adv. Dr. Rud. Rábl z Prahy) o nemocenské pojištění.

Důvody: Ve sporu mezi okr. nem. pokladnou v H. K. a Rolnickým mlýnským a pekárenským družstvem v P. rozhodlo min. soc. péče v pořadu instancí nař. rozhodnutím, že zaměstnanci družstva přísluší nemocenským pojištěním k okr. nem. pokladně v H., poněvadž konaným úředním šetřením bylo zjištěno, že nejde o podnik ryze svépomocný, nýbrž jako po živnostensku provozovaný, vzhledem k tomu, že mezi členy družstva jsou i osoby, které zemědělci nejsou.

O stížnosti družstva do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss toto:

Zák. o nemocenském pojištění z 15. května 1919 č. 268 Sb. upravuje otázku příslušnosti zemědělských okr. pokladen nem. v § 12, odst. 2, nestanovil jiného kriteria příslušnosti, nežli že pokladny tyto určeny jsou pro pojištěnce v podnicích zemědělských a lesních, t. j. pro osoby, které v podnicích těch vykonávají práce a služby na základě poměru pracovního, služebního neb učňovského, nikoliv pouze jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně a proto jsou pro případ nemoci ze zákona pojištěny (§ 1, odst. 1). Novela k zák. tomu vydaná dne 22. prosince 1920 č. 689 Sb. změnila sice znění cit. § 12, odst. 2 v ten rozum, že nemluví již o »pojištěncích v podnicích zemědělských a lesních«, nýbrž prostě o »pojištěncích zemědělských a lesních«. Tato změna v kontextu zák. připouštěla by arciž i výklad, že jí změněn byl podstatně okruh osob k zemědělským okr. pokladnám zemědělským příslušných. Nss dospěl však ze srovnání tohoto ustanovení s ostatním obsahem zák. k přesvědčení, že podstatná změna po řečené stránce přivoděna nebyla.

Právní pojem pojištěnce předpokládá podle zásady obsažené v § 1, odst. 1, že osoba, o niž jde, vykonává práce na základě poměru pracovního, služebního, jest tedy v poměru pracovním neb služebním k zaměstnavateli (§§ 31, 33, 36), na jehož účet jest provozován podnik nebo hospodářství (§ 4) čili jinými slovy, že koná práce v podniku provozovaném zaměstnavatelem a na jeho účet; jest pak pojištěncem zemědělským a lesním ten, jenž koná práce a služby v podniku zemědělském neb lesním.

Závisí tedy rozluštění sporné otázky příslušnosti na tom, zdali podnik, v něm pojištěnci konají práce pojistnou povinnost zakládající, jest podnikem zemědělským čili nic.

Tento názor vyslovil nss již v několika nál. jako zejména v nál. Boh. 2225 adm. a Boh. 2747 adm. a trvá při něm i v tomto případě.

V nálezech těch vysloveno dále, že kritérium pro zodpovědění otázky, zda ten který pojištěnec jest zaměstnán v podniku zemědělským čili nic, nenáleží hledati ve vnitřním obsahu konané práce, ani v tom, zda výsledek její se objeví v podniku zemědělským, nýbrž že záleží v tom, zdali pojištěnec koná i práce v podniku, jehož předmětem jest využitkování resp. vzdělávání půdy podnikatelovy a na jeho účet k docílení plodin.

S tohoto hlediska nemohl nss dáti za pravdu stížnosti, dovolávající se stanov a tvrdící, že mlýn i pekárna družstevní vyrábějí mouku a chléb z obilí svých členů a pro členy, a že tedy podnik ten jest v souvislosti se zemědělstvím, poslední fází jeho, že družstvo jest svépomocně, nevýdělečné, že neprovozuje obchody s nečleny pro zisk, konečně, že členy družstva jsou zemědělci, třeba že snad některý z nich provozuje jiné vedlejší zaměstnání.

Neboť právě ze stanov stěžujícího si družstva vysvítá, že družstvo jest samostatnou právnickou osobou, různou od osob jeho členů a že předmět jeho podnikání jest různý od předmětů zemědělských podniků jejich. Byť bylo pravda, že dle předložených stanov družstvo má za účel zpracovati a zpeněžiti zemědělské plodiny na pozemcích členů vypěstované a od členů do společenstevní provozovny k zpracování a prodeji dodané a za tím účelem v první řadě postaviti družstevní mlýn, a že dalším účelem družstva jest opatrovati potřeby zemědělské, jako semena, hnojiva, stroje a nářadí a jiné potřeby k provozování polního hospodářství a to výhradně pro členy, že zisk rozdělovati se nesmí, nýbrž, je-li jaký, po úhradě nákladů s opatřením tím spojených přidělen býti musí některému záložnímu fondu družstva, nečiní tyto okolnosti ještě podle toho, co bylo výše řečeno, podnik družstevní podnikem zemědělským. Předmětem podnikání družstva není vzdělávání půdy v jeho držení se nacházející na vlastní účet k docílení plodin.

Není-li však řečené družstvo podnikem zemědělským, nejsou ani pojištěnci, již v podniku tom jsou zaměstnání, pojištěnci zemědělskými po rozumu § 12, odst. 2 nem. zák. ze dne 22. prosince 1920 č. 689 Sb. a nepřísluší proto pojistnou povinností svoji k zemědělské pokladně nemocenské v H.

Vyslovil-li tudíž žal. úřad nař. rozhodnutím, že zaměstnanci Rolnického, mlýnského a pekářenského družstva v P. přísluší k nemocenským pojištěním k okr. nem. pokladně v H., jest výrok tento ve shodě se zák. a bylo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

Č. 3213.

Samospráva okresní. — Elektrisace: I. Účast samosprávného okresu na elektrisačním podniku družstevním? — II. Úsudek nadřízeného samosprávného úřadu o hospodářské účelnosti elektrisační transakce usnesené orgány samosprávného okresu jest v řízení před